

วารสารศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจังหวัดสงขลา

เพื่อนผู้บริโภค

ไม่มีใครเอาเปรียบผู้บริโภคได้ ถ้าทุกคนกล้าปกป้องสิทธิของตนเอง • ปีที่ 1 • ฉบับที่ 4 • พฤษภาคม 2554 •

ร่วมผลักดัน
'สังคมไทย' ไร้ 'แร่ใยหิน'
เริ่มที่ 'เรา' ต้อง 'รู้เท่าทัน'

เรื่องเด่นประจำฉบับ

- คลอด พ.ร.บ.องค์การอิสระฯ ก้าวสำคัญงานคุ้มครองผู้บริโภค •
- แบงก์ชาติรุก 'เปิดศูนย์ฯ' รับสารพัดเรื่องร้องเรียนทางการเงิน •

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.พงศ์เทพ สุธีรัฐดี, สุรียา ยี่ขุน,
ธีรศักดิ์ สุภาไชยสิทธิ์, วัชร กัญญาโณภาส,
ภญ.อังคณา ศรีนามวงศ์, ภญ.โสภิตา ตั้งวรางค์กุล,
กัลยาพรรณรัตน์ ตั้งหวิง, ดร.ภญ.ศิริพา อุดมอักษร,
ภญ.วิไลวรรณ ศาครินทร์

บรรณาธิการ

เกสิทธิ์กรมชาย ละอองพันธ์

กองบรรณาธิการ

มารีญา เจิมะ, วรรณมา สุวรรณชาติ, เขียวลักษณ์ ศรีสุกใส

จัดทำโดย

ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจังหวัดสงขลา
โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคใต้
สถาบันการจัดการระบบสุขภาพภาคใต้
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สงรส.มอ.)

ติดต่อเพื่อนผู้บริโภคได้ที่

“ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค จังหวัดสงขลา”

สถาบันการจัดการระบบสุขภาพภาคใต้
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชั้น 10 อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้
คุณหญิงหลงอรรถกวีสุนทร
(ใกล้คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม ม.สงขลานครินทร์)
โทรศัพท์ 074-282902
โทรสาร 074-282901

เว็บไซต์ <http://www.consumersouth.org>

ได้รับการสนับสนุนจากแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสียง ผู้หญิงที่แสนจะคุ้นเคยดังผ่านสายโทรศัพท์ของศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค จังหวัดสงขลา บอกเล่าอาการเจ็บป่วยของญาติภายหลังกินแคงโม แล้วต้องเสียชีวิตวัยเรียนศิโรตม์ จนต้องเข้ารักษาในโรงพยาบาล พร้อมกับตั้งคำถามที่เธอกังวลและคาดคั้นอยากจะทำคำตอบ ว่าอาการป่วยดังกล่าวน่าจะเกิดจากอะไร เจ้าหน้าที่ยังคงพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคใช้ความพยายามหลายอย่าง จนกระทั่งเข้าไปพบข้อมูลความเคลื่อนไหวของสมาคมผู้บริโภคแห่งรัฐปีนัง (CAP : Consumer Association of Penang) ประเทศมาเลเซีย ซึ่งถือเป็นองค์กรผู้บริโภคที่เข้มแข็งและไม่ไกลจากบ้านเรามากนัก ทางเว็บไซต์ www.cap.or.my เกี่ยวกับการออกมาเรียกร้องให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งมาเลเซีย ออกประกาศห้ามใช้ นำเข้า สารเคมีที่ชื่อคาร์โบฟูแรน หรือ “ฟูราดาน” เนื่องจากเกิดเหตุวุ่นวายอันเป็นสัตว์เลี้ยงของชาวบ้านได้เกิดตายลงจำนวน 18 ตัว เพราะไปกินหญ้าในนาข้าวของเพื่อนบ้านข้างเคียง ผลการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ถึงสาเหตุการตาย ยิ่งทำให้หน้าตกใจไปใหญ่ เพราะพบว่าวัวตายเพราะกินหญ้าที่มีสารปนเปื้อนสารฟูราดาน มาเลเซียเค้าตระหนักถึงผลกระทบจากยาฆ่าแมลงขนาดนี้ ...คำถาม...ที่ควรตามมาแล้วเมื่อไหร่เมืองไทยจะออกกฎหมายห้ามใช้ หรือนำเข้าอย่างมาเลเซีย ดังนั้นเพื่อไขข้อข้องใจของผู้บริโภค วารสารฉบับนี้เลยเอาผลการทดสอบของแคงโมและแคงโมว่า ผลไม่ชัดเจนไหนมีสารเคมีตกค้างมากกว่ากัน...เรียกว่าเอาให้เห็นกันจะ...จะ...

ทุกท่านคงจะเคยเห็นคนสวมชุดอวกาศเพื่อรื้อถอนอาคารผ่านภาพยนตร์สารคดีต่างประเทศ ชวนให้สงสัยว่า เค้ากลัวอะไร จึงต้องสวมชุดมิดชิดขนาดนั้น วารสารฉบับนี้นำมาเสนอประเด็นแร่ใยหิน (Asbestos) จากกิจกรรมประชุมสัมมนา เรื่อง การขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ประเด็นแร่ใยหิน (Asbestos) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2554 ณ โรงแรมเอเชีย ณ หาดใหญ่ มีโจทย์สำคัญ **ทำอะไรให้สังคมไทย ไร้แร่ใยหิน** ผู้เข้าร่วมมีทั้งกลไกภาครัฐ และหน่วยงานองค์กรพัฒนาเอกชนด้านคุ้มครองผู้บริโภค มีอาจารย์จิราพร ลิ้มปานานนท์ ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค พร้อมด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอย่าง นพ.ศราวุธ ภูเขียว กิติเตอร์ ผู้สัมผัสกับคนไข้ที่เคยมีปัญหาระบาดและความรู้เรื่องผลกระทบจากแร่ใยหินที่ขาดเสียมิได้คือ ตัวแทนบริษัทผลิตวัสดุก่อสร้างชั้นนำของเมืองไทย โดยขณะนี้บริษัทเพียง 2-3 แห่งเท่านั้นที่ยังคงใช้แร่ใยหิน มาดูซิว่า แต่ละภาคส่วนมีกิลเลส และกระทรวงกันอย่างไร หรือจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร ให้สังคมไทยปลอดภัยจากแร่ใยหินอย่างแท้จริง แต่หัวใจสำคัญคือ ประชาชนผู้บริโภคต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ (จากการสำรวจพบว่า คนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหรอกว่าแร่ใยหิน มันคืออะไร อยู่ที่ไหนบ้าง และโทษมันมีผลอย่างไรต่อร่างกาย) ร่วมกันแสดงฉันทามติไม่เอาไม่รับวัสดุอุปกรณ์ที่มีแร่ใยหิน ล่าสุดหากติดตามข้อมูลผ่านสื่อหลายแขนง พบว่า ขณะนี้บริษัทวัสดุก่อสร้างที่ยังคงใช้แร่ใยหินอย่าง บ.มหพันธ์ บ.กระเบื้องโอพาร์ ร่วมกับบริษัทส่งออกแร่ใยหินของประเทศแคนาดา กับกลวิธีให้นักวิชาการ นายแพทย์อาวุโสจำนวนหนึ่ง ออกมาให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชนในรูปบทความทางวิชาการ และการประชุมสัมมนา ความรู้อีกด้านหนึ่งว่า แร่ใยหิน ไม่มีข้อมูลยืนยันแน่ชัดถึงผลกระทบก่อมะเร็งปอดกับผู้ที่สัมผัส นี่คือตัวอย่างหนึ่งของการต่อสู้ด้านข้อมูลข่าวสาร เพื่อดึงผู้บริโภคให้มาคล้อยตามฝ่ายตนเอง

เรื่องนี้จะมีจุดจบอย่างไร ต้องติดตามกันหลายตอน...เยี่ยมมากคือกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศให้วัสดุแร่ใยหินเป็นวัตถุอันตรายประเภทที่ 4 อันจะยุติการนำเข้ามายังประเทศไทย แต่มีโจทย์ที่ต้องขบคิดต่อคือ วัสดุก่อสร้างเดิมที่ผ่านมายังคงใช้แร่ใยหิน เราจะมีมาตรการกำจัดอย่างไรให้ถูกต้อง ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ •

โฉมใหม่เว็บไซต์เพื่อผู้บริโภค

หลายคน ที่เข้ามาติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวด้านคุ้มครองผู้บริโภค ผ่านช่องทางเว็บไซต์ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจังหวัดสงขลา (Songkhla Consumer Protection Center : SCPC) คือ www.consumersouth.org คงเห็นการเปลี่ยนแปลงไปของรูปร่างหน้าตาเว็บไซต์ความตั้งใจของทีมงานต้องการปรับปรุงให้มีความน่าสนใจมากขึ้น เร้าใจมากขึ้น เพราะการแสดงผลหน้าเว็บไซต์ด้วยการให้ข่าวหมุนสลับกัน (ข่าวล่าสุดลำดับ 1-5 ที่ป้อนเข้าไป) ไม่น่าจะสร้างความตื่นตาให้ผู้เข้าชมมากยิ่งขึ้นหรือไม่ นอกจากนี้ ทุกข้อมูลที่มีการแสดงความคิดเห็นจะถูกแสดงไว้ในหัวข้อเรื่องโพสต์ล่าสุด...ทุกเรื่องร้องเรียนที่ผู้บริโภคได้รับผ่านเว็บไซต์...จะมีระบบการส่งต่อไปยังอีเมลล์ของบุคลากรของหน่วยงานและเครือข่าย หลายคนที่ยังไม่เคยติดตามข้อมูลของเราเข้าไปเยี่ยมชมได้ตามเว็บไซต์ที่ให้ไว้ด้านบน และอย่าลืมติชม เสนอแนะมายังทีมงานของเราเนะครับ...

ขณะนี้ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจังหวัดสงขลาได้ประสานความร่วมมือกับศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและแก้ปัญหาด้านการเงินของธนาคาร

แห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ (ชปท.สกต.) เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภคที่ถูกเอาเปรียบด้านการเงิน นับว่าเป็นอีกความร่วมมือที่จะทำหน้าที่ประสานงานกันต่อไป เพราะที่ผ่านมาผู้บริโภคจำนวนมากร้องเรียนเกี่ยวกับการเอาเปรียบของสถาบันทางการเงินหลากหลายรูปแบบ ล่าสุดกับกรณีกู้เงินเพื่อการอุปโภคบริโภค แต่ธนาคารให้วงประกันชีวิตเพื่อประกันว่า ธนาคารจะได้อะไรกลับมาแน่นอนไม่ว่าผู้กู้จะอยู่หรือจากไป จนมีผู้กู้หลายรายไม่ทันลู่คิด...หรือกลัว...ว่าหากไม่ทำตามเงื่อนไขแล้ว ธนาคารจะไม่ปล่อยกู้ให้ ซึ่งกรณีดังกล่าว ถือเป็นความสมัครใจของผู้กู้ ผู้กู้มีสิทธิปฏิเสธ...ได้เลย...หากเห็นว่าถูกเอาเปรียบนี่คือ...อาหารเรียกน้ำย่อยเท่านั้น...เพราะแท้จริงแล้วปัญหาด้านการเงินมีอีกเยอะแยะมากมาย จะนำมาเขียนให้หมดภายใน 1 หน้า คงต้องใช้เวลาอีกหลายฉบับแน่นอนเลย หากท่านสนใจลองเข้าไปดูข้อมูลของผู้บริโภค

แต่ละรายว่า มีกลวิธีหลอกล่ออย่างไร ต้องแก้ปัญหาอย่างไร ไว้เป็นกรณีศึกษาเพื่อผู้บริโภคเอาไว้เป็นข้อเตือนใจ ของใครหลายคน •

ข่าวสารล่าสุด
ด้านคุ้มครองผู้บริโภค
จะนำเสนอให้มองเห็น
เด่นชัดมากขึ้น

รูปเว็บไซต์ใหม่ของเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคภาคใต้

เรื่องร้องเรียนจะถูกส่งผ่านอีเมลล์ของหน่วยงานและเครือข่าย

ร่วมผลักดัน ‘สังคมไทย’ ไร้ ‘แรไยหิน’ เริ่มที่ ‘เรา’ ต้อง ‘รู้เท่าทัน’

เมื่อเอ่ยชื่อ “แรไยหิน” ผู้บริโภคน้อยคนที่จะรู้จัก แต่ถ้าได้ทำความรู้จักกับแรไยหินสักนิด คุณจะรู้ซึ่งถึงคำว่า “มหันตภัยร้ายใกล้ตัวชนิดหายใจรดต้นคอ” เลยทีเดียว

เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2554 ณ โรงแรมเอเชียขนาดใหญ่ แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสถาบันการจัดการระบบสุขภาพภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดประชุมวิชาการเรื่อง “พ.ร.บ. องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” กับการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กรณีแรไยหิน” มีหน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายผู้บริโภค ภาคประชาสังคม และตัวแทนผู้ประกอบการเข้าร่วม

รศ.ดร.จิราพร ลิ้มปานานนท์ นักวิชาการ ณะเภสัช-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.) กล่าวว่า แรไยหินเป็นสาเหตุก่อมะเร็งในมนุษย์ เมื่อแรไยหิน

รศ.ดร.จิราพร ลิ้มปานานนท์

อยู่ในอากาศมีโมเลกุลขนาดเล็กมาก ล่องลอยไปไกลหลายกิโลเมตร การได้รับโดยการหายใจหรือการปนเปื้อนเข้าไปเกิดอันตรายร้ายแรงแบบฉับพลันที่มองรักษาได้ ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลก WHO ชี้ว่าคน 125 ล้านคนต้องได้สัมผัสกับแรไยหิน นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลก องค์การแรงงานระหว่างประเทศ และองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เผยว่าไม่มีการจัดระดับ

การรับเข้าสู่ร่างกายว่า “ปลอดภัย” เลย

ประเทศไทยนำเข้าแรไยหินตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 ปริมาณการใช้ 150,000 ตัน/ปี ถือว่านำเข้ามากเป็นอันดับ 2 ของโลก อุตสาหกรรมหลักๆ ที่นิยมใช้แรไยหินเป็นส่วนประกอบการผลิตสินค้า ประกอบด้วย

- 1.อุตสาหกรรมซีเมนต์ อาทิ กระเบื้องมุงหลังคาแบบลอนลูกฟูก ฝ้าเพดาน ฝาผนัง ท่อซีเมนต์ กระเบื้องปูพื้น
- 2.อุตสาหกรรมส่วนประกอบรถยนต์ เช่น ฝาเบรก ผ้าคลัตช์
- 3.อุตสาหกรรมผลิตฉนวนกันความร้อน เช่น เสื้อผ้าป้องกันไฟหรือความร้อน
- 4.อุตสาหกรรมกระดาษอัด
- 5.อุตสาหกรรมประเภทพลาสติกที่มีแอสเบสทอสเป็นส่วนประกอบ ฯลฯ
- 6.อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องเป่าผมและเครื่องอบผม เครื่องปิ้งขนมปัง

ในขณะที่วัสดุทดแทนที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม เช่น PVA ที่สามารถผลิตสินค้าขายในราคาเดิมได้ มีจุดเด่นที่เป็นการเพิ่มมูลค่าคือ ดัดโค้งรูปแบบต่างๆ ได้ดี จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ ทั้งนี้ ในภาคใต้ ใช้แรไยหินในการผลิตกระเบื้องลอนเล็กสูงมากที่สุดในประเทศไทย ต้องระวังเรื่องการรื้อถอน เพราะมีฝุ่นละออง ถ้าไม่มีระบบการรื้อถอนที่ดีจะเป็นอันตรายมาก ต้องมีการควบคุม เพราะฉะนั้นกระเบื้องไร้แรไยหิน ดีกว่า

รศ.ดร.จิราพร กล่าวต่อไปว่า รายงานผู้ป่วยในประเทศไทยน้อย ไม่ใช่ว่าจะไม่มีปัญหาแต่เป็นเพราะยังไม่มีระบบการรายงานการเฝ้าระวังสุขภาพที่สมบูรณ์, อัตราคนงานที่เกี่ยวข้องกับแรไยหินมีอัตราการรายงานสูงมากทำให้จัดทำข้อมูลประวัติยาก, ขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เพราะความยากลำบากในการวินิจฉัย (เสียชีวิต) รวมทั้ง ระยะเวลาก่อโรคใช้เวลานาน จึงไม่สามารถวินิจฉัยได้ชัดเจน

ตัวการก่อมะเร็งปอดคร่าชีวิต

นพ.ศราวุธ ลูเซียน กิเตอร์ หน่วยโรคระบบทางเดินหายใจและภาวะวิกฤติระบบหายใจ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวว่า Asbestos เพิ่มอุบัติการณ์ของมะเร็งปอด และมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นทุกปี และคาดว่าจะจำนวนจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้มีปัญหาของโรคมะเร็งปอดจากแอสเบสทอส คือใช้เวลาในการก่อโรคนาน (คือเป็นโรคที่สัมผัสแล้วต้องใช้เวลา 10-20 ปีข้างหน้าจึงจะเกิดโรค), ค่ารักษาพยาบาลแพง และรักษาไม่หาย รวมทั้งการวินิจฉัยโรคทำได้ยาก

นพ.ศราวุธ ลูเซียน กิเตอร์

“การก่อให้เกิดมะเร็งนั้น เริ่มจากการสูดดมฝุ่นผงของแร่ใยหินที่แพร่กระจายในอากาศเข้าไป เมื่อเข้าสู่ปอดจะมีเซลล์แมคโครฟาจไปจับกิน และมีการสะสมของแคลเซียม เกิดการแข็งตัวเป็นพังผืดรูปร่างคล้ายตีนกา (crow feet) หรือเป็นผลึกคล้ายสะเก็ดดาว สุดท้ายจะทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อปอดอักเสบ มะเร็งปอด ซึ่งการรักษาต้องใช้ทุนทรัพย์เป็นจำนวนมาก เช่น ค่ายาตก 1 แสนบาทต่อเดือน ยิ่งถ้าหากมีการสูบบุหรี่ร่วมด้วยจะทวีโอกาสเป็นมะเร็งมากขึ้น” นพ.ศราวุธกล่าว และทิ้งท้ายว่า

สังคมไทยกับแร่ใยหิน เปรียบเสมือนการเดินทางข้ามถนน ภูวามันอาจโดนรถชนได้ อยู่ที่เราจะเลือกเดินข้ามไปหรือใช้สะพานลอย

เป็นนัยยะให้เราได้ตระหนักถึงระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

เอกชนแถม... วัสดุทดแทนก็ก่อมะเร็ง

นายสมศักดิ์ บูรณบุรุษธรรม ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายตลาด บริษัท กระเบื้องโอพาร์ จำกัด กล่าวว่า แร่ใยหินถ้ามีการใช้อย่างถูกต้องก็เป็นสิ่งที่ดีต่อประเทศไทย รายงานมะเร็งปอดที่พบก่อนปี 2518 ที่ไทยมีการนำเข้าแร่ใยหินไม่มีปัจจัยจากแร่ใยหินแม้แต่ชนิดเดียว หากมีการยกเลิกการนำเข้าแร่ใยหินจะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้คนมาก ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตไม่เห็นด้วยเพราะ 1.ด้านสุขภาพ เรามีข้อมูลจากการวิจัยว่าแร่ใยหินมีสองประเภท ที่เราใช้ในกลุ่มโคโซไทน์ เป็นชนิดเดียวที่องค์การอนามัยโลกอนุญาตให้ใช้ในส่วนกลุ่มอื่นๆ ห้ามไปแล้ว โคโซไทน์ยังไม่มีสารพิษจนแน่ชัดว่าเป็นสารก่อมะเร็ง 2.ถ้ามีการแบนไม่ให้มีการนำเข้า ผลเสียจะไปตกกับผู้บริโภครายได้น้อย เพราะในตลาด ที่ผู้ผลิตบอกว่าปลอดภัยแล้ว ทั้งตราช้าง ตราเพชร เราก็มีการศึกษาเพื่อผลประโยชน์สูงสุดว่าสิ่งที่มาแทนนั้นคุณภาพแทนได้หรือยัง ทั้งซีเมนต์ ทีวีซี เยื่อกระดาษ ทราย ยังไม่มีตัวใดดีเทียบเท่าแร่ใยหิน

“แร่โซโครไทน์มีคุณสมบัติที่ดี คือ แข็งแรงสูงและทนความร้อน ซึ่งสิ่งที่ทดแทนคุณภาพไม่เท่า อีกทั้ง วัสดุทดแทนก็เป็นสารก่อมะเร็งเหมือนกัน และวัสดุทดแทนก็ไม่มีคุณภาพ เพราะโดนน้ำไม่ได้ ภาคใต้ฝนตกทั้งปีก็ไม่เหมาะ วัสดุทดแทนต้องเปลี่ยนบ่อย แค่ 3-5 ปี ก็เปลี่ยน เป็นการสิ้นเปลืองมากกว่า” นายสมศักดิ์กล่าว

สมัชชาชาติ 53 ผลักดันไทยไร้ใยหิน

นายจารึก ไชยรักษ์ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนให้สังคมไทยปราศจากแร่ใยหิน ประกอบด้วย

จารึก ไชยรักษ์

- 1.ยุทธศาสตร์ด้านการยกเลิกการใช้และป้องกันอันตรายโดยมาตรการทางกฎหมาย
- 2.ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารทดแทนที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อควบคุม ลด และ เลิกใช้แร่ใยหิน
- 3.ยุทธศาสตร์การเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์ให้กับสาธารณชนทราบ รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร
- 4.ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและติดตามกลุ่มเสี่ยงทางด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการวินิจฉัยโรค

“สช. ต้องการเห็นมติที่ได้รับการรับรอง ถูกนำไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน” นายจารึกกล่าว

สคบ.บังคับ แสดงฉลากอันตราย

นางชิ้นสุข เมธากุลวัฒน์ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) กล่าวว่า สคบ. มีแนวทางในการควบคุมแร่ใยหิน คือ การออกประกาศให้ผู้ประกอบการที่ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมแร่ใยหิน ต้องแสดงฉลากให้ผู้บริโภคได้รับรู้ถึงอันตรายของแร่ใยหิน ส่วนการควบคุมการนำเข้า หรือผลิตภัณฑ์นั้น อยู่ในความควบคุมของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งจะต้องผลักดันให้คณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติ ประกาศให้แร่ใยหินเป็นวัตถุอันตรายประเภทที่ 4 อันจะส่งผลให้จะไม่มีการนำเข้าเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีการออกประกาศดังกล่าว

ถึงเวลาแล้วที่ผู้บริโภคต้องรู้เท่าทันอันตรายใกล้ตัวเรา และร่วมมือร่วมใจกันผลักดันให้สังคมไทยไร้แร่ใยหิน 100 เปอร์เซ็นต์ •

คลอด พ.ร.บ.องค์การอิสระฯ ก้าวสำคัญงานคุ้มครองผู้บริโภค

ปัญหาผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น และทวีความยุ่งเหยิงซับซ้อนขึ้น แม้จะมีสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.), สถาบันคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม (สบท.) หรือกฎหมาย พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 แต่ดูเหมือนจะยังไม่เพียงพอรับมือกับสถานการณ์

รัฐธรรมนูญปี 2540 มาตรา 57 จึงได้บัญญัติให้มีการตั้งองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคขึ้น กระทั่งเปลี่ยนรัฐธรรมนูญเป็นฉบับปี 2550 ประเด็นนี้ก็ยังถูกบรรจุไว้ในมาตรา 61 ว่า สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับการ

คุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียน เพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ตามหลังจากการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมานานกว่า 14 ปี องค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคก็ยังไม่สามารถเป็นตัวเป็นตน แม้จะมีการบรรจุวาระเข้าสู่สภา แต่ความเห็นต่างในสาระสำคัญของกฎหมายก็ทำให้กฎหมายต้องถูกลดออกจากรวาระในที่สุดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2554 ที่ผ่านมา

แต่แล้วผู้บริโภคก็ได้ถือดีใจกันเมื่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาร่าง พ.ร.บ. องค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ 2 พ.ค. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ซึ่งนายอรรถพร ศรีสมุทร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวจะส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระขึ้นมาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยตรง เป็นนิติบุคคลและเป็นองค์กรอิสระ จะมีการสรรหาคณะกรรมการมาจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค จำนวน 8 คน ยืนยันจะเป็นองค์กรเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน เพราะเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม

ทั้งนี้ ส.ว.ส่วนใหญ่อภิปรายเห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว เพราะเป็นกฎหมายที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอต่อรัฐบาลให้ประกาศเป็นกฎหมาย เพื่อปกป้องสิทธิของผู้บริโภค เนื่องจากที่ผ่านมามีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคจำนวนมากพร้อมเสนอให้องค์การอิสระที่จะตั้งขึ้นมามีอำนาจในการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง และต้องดูแลสิทธิผู้บริโภคอย่างครอบคลุม ซึ่งหากมีการร้องเรียนต้องสามารถจัดการปัญหาได้โดยปราศจากการแทรกแซง จากนั้นที่ประชุมได้อภิปรายระยะหนึ่ง ก็ได้ลงมติเห็นชอบร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ในวาระที่ 1 ด้วยมติ 102 ต่อ 2 ตั้งคณะกรรมการ 29 คน และแปรญัตติ 7 วัน

นางสาวสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคเผยว่า “นับเป็นความก้าวหน้าของกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทยที่จะมีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากรัฐ ซึ่งคิดว่าองค์กรที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ประชาชนน่าจะได้ประโยชน์ อย่างน้อยก็จะเป็นที่พึ่งเมื่อเกิดปัญหาของผู้บริโภค ซึ่งประชาชนก็จะมีปากมีเสียงมากขึ้น ทำให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง เพราะปัจจุบันประชาชนได้ข้อมูลจากโฆษณาเป็นหลัก” เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคกล่าว •

สาระสำคัญ

ของร่าง พ.ร.บ.องค์การอิสระ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

1. นายกรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมาย 2. เลขาธิการ และสำนักองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค 3. องค์ประกอบของคณะกรรมการ ได้แก่ กรรมการที่เลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต 8 เขต และคัดเลือกจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภค 7 ด้าน คือ การเงิน-การคลัง บริการสาธารณะ ที่อยู่อาศัย บริการสุขภาพ สินค้าและบริการทั่วไป สื่อสาร-โทรคมนาคม และอาหารและยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 4. กรรมการสรรหา ประกอบด้วย 1) นายกสทช. นายความ 2) นายกสทศ. ผู้มีประสบการณ์พัฒนาชุมชนไทย 3) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 4) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน 5) ประธานสภาผู้พิพากษาทุกประเภทแห่งประเทศไทย 6) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ 7) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี 8) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ มาตรา 15

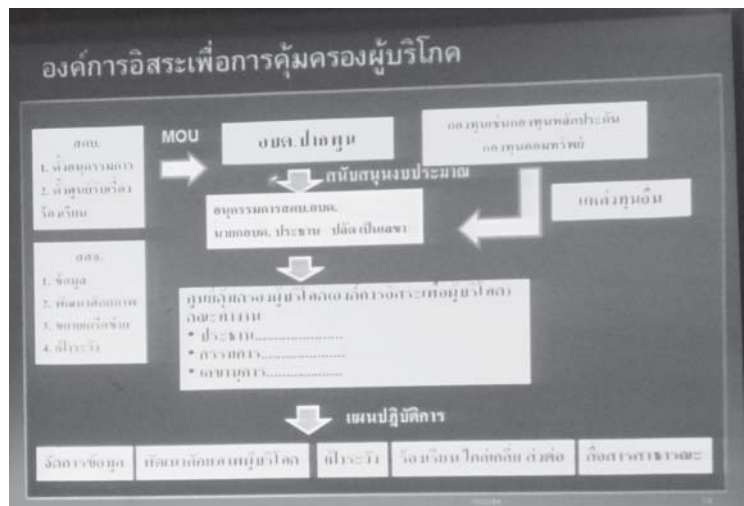
1. กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดการจัดการที่ดี และบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16

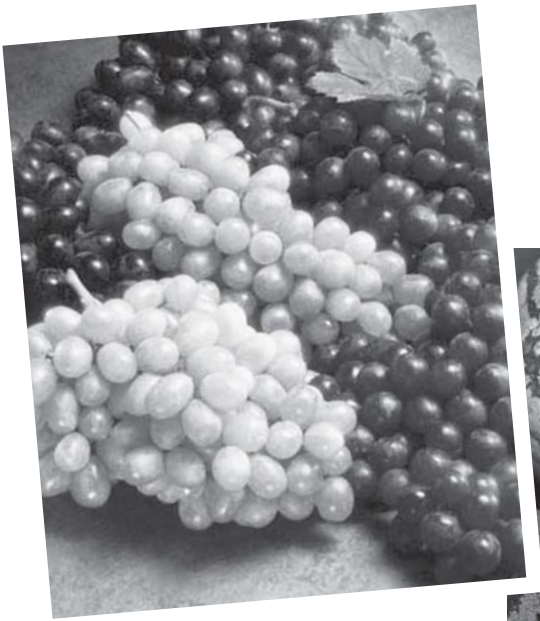
2. อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์กร

3. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กร

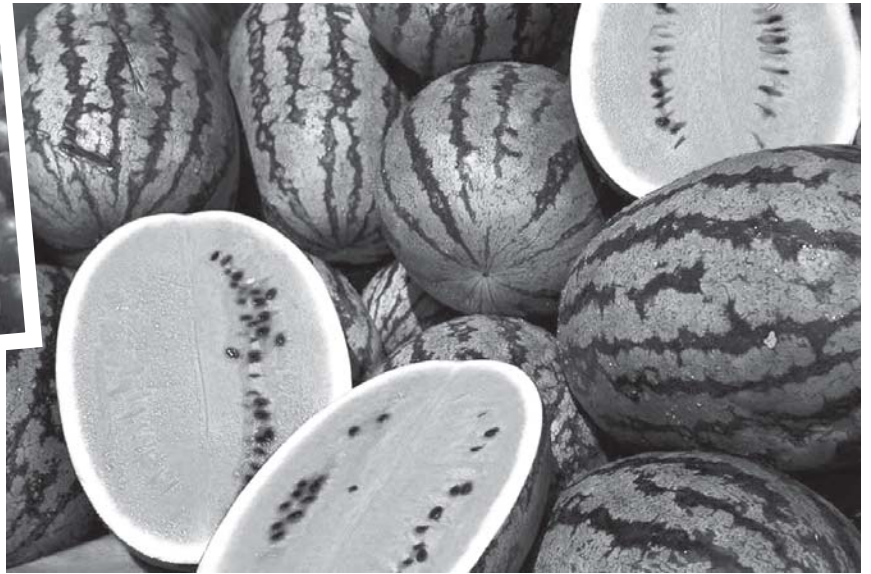
4. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการเลขาธิการ

5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ •

จริงหรือไม่... องุ่น - แดงโม ‘พิษเยอะ’

อากาศร้อนๆ อย่างนี้ไม่มีสิ่งไหน
สุขไหนเท่ากับได้กินแตงโมเย็นเจี๊ยบชื่นใจ
หากมีความสามารถ (ทางการเงิน) ขึ้นมาอีก
ก็ต้องทานองุ่นหวานฉ่ำดับร้อนดับกระหาย
แต่เช่นที่หลายคนรู้กันว่าผลไม้สองชนิดนี้
เป็นแหล่งของสารเคมีตกค้างที่หลายคนพากันขยายไม่กล้าและต้อง

“ทดสอบผลิตภัณฑ์” ฉบับนี้ ยกผลการทดสอบจากวารสาร “ฉลาดซื้อ”
มานำเสนอกันว่าแท้จริงแล้วปริมาณสารเคมีที่ตกค้างในแตงโมและองุ่นมีมากน้อย
เพียงใด เพื่อให้ทุกท่านบริโภคกันอย่างสบายใจ

องุ่น (ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ) เก็บตัวอย่างจำนวน
2 ครั้ง รวม 16 ตัวอย่าง (ครั้งละ 8 ตัวอย่าง) ในเดือนพฤศจิกายน 2552 และ
เดือนมีนาคม 2553 จากห้างค้าปลีกขนาดใหญ่และตลาดสดในพื้นที่ดำเนินงาน
โครงการฯ 8 จังหวัดได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรสงคราม ขอนแก่น มหาสารคาม เชียงใหม่
พะเยา สงขลา และสตูล เพื่อทดสอบหาสารเคมีตกค้างทางการเกษตร 3 ประเภท
คือ ยากันรา-คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) ยาฆ่าแมลงกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต
(Organophosphate) และยาฆ่าแมลงกลุ่มไพริทอยด์ (Pyrethiod)

สรุปความเสี่ยงขององุ่น

มีความเสี่ยงระดับปานกลาง (50-50) ที่จะพบผลิตภัณฑ์ที่มีการตกค้างของ
ยาฆ่าแมลงอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่สำคัญว่าจะซื้อจากแหล่งจำหน่ายใดทั้งห้างค้าปลีก
ขนาดใหญ่ และตลาดสด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่ พื้นที่ภาคเหนือ
จะมีความเสี่ยงที่จะได้รับสารเคมีตกค้างมากกว่าหนึ่งชนิดในแต่ละกลุ่มมากกว่าพื้นที่
อื่นๆ ขณะที่ภาคอื่นๆ มีความเสี่ยงเท่าๆ กันในระดับปานกลาง ที่จะพบผลิตภัณฑ์ที่
สารพิษตกค้าง ยกเว้นจังหวัดมหาสารคาม (อำเภอเมือง) และ จังหวัดสงขลา (อำเภอ
หาดใหญ่) ที่มีความเสี่ยงต่ำถึงต่ำมาก ส่วนความเสี่ยงจากการได้รับอันตรายจากยา
ฆ่าแมลงอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากปริมาณสารเคมีที่พบส่วนใหญ่ไม่สูงมากนัก (ไม่เกิน
1 มก./กก.)

คำแนะนำในการบริโภคองุ่น

ควรล้างทำความสะอาดให้ดีก่อนการบริโภคเพื่อลดความเสี่ยงจากการได้รับ
อันตรายจากยาฆ่าแมลง และควรหลีกเลี่ยงการรับประทานเป็นเครื่องดื่มทั้งแบบ
คั้นสดและแบบปั่นหากไม่ได้ทำกินเอง เนื่องจากอาจได้รับอันตรายจากยาฆ่าแมลง
ตกค้างหากไม่มีการล้างทำความสะอาดที่ดีพอได้

แตงโม เก็บตัวอย่างทดสอบทั้งสิ้น 1 ครั้ง เป็น
จำนวน 8 ตัวอย่างเมื่อเดือนมีนาคม 2553 เพื่อทดสอบ
หาการตกค้างของยาฆ่าแมลง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มออร์กาโน
ฟอสเฟต กลุ่มไพริทอยด์ และกลุ่มคาร์บาเมต โดยเก็บ
ตัวอย่างจากห้างค้าปลีกขนาดใหญ่จำนวน 5 แห่ง และจาก
ตลาดสด จำนวน 3 แห่ง ในพื้นที่ดำเนินงาน 8 จังหวัด
เช่นเดียวกันกับองุ่น

สรุปความเสี่ยงของแตงโม

มีความเสี่ยงต่อการพบยาฆ่าแมลงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งใน
ในผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากกว่าครึ่งหนึ่งของ
ตัวอย่างทั้งหมดไม่พบการปนเปื้อนเลย ยกเว้นพื้นที่เขตภาค
เหนือคือเชียงใหม่ และพะเยาที่มีโอกาสได้รับผลิตภัณฑ์ที่
มียาฆ่าแมลงตกค้างสูงโดยเฉพาะสารเคมีกลุ่มไพริทอยด์ที่
พบมากกว่า 4 ชนิดในหนึ่งผลิตภัณฑ์

คำแนะนำในการบริโภคแตงโม

ตามประกาศของกรุงเทพมหานครระบุว่ากว่าหนึ่งใน
สามของผลไม้สดเช่นไม่ผ่านมาตรฐานด้านจุลินทรีย์ก่อโรค
ดังนั้นจึงขอแนะนำให้ผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการซื้อแตงโมจาก
ร้านผลไม้สดที่ดูไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น ไม่มีฝาครอบปิด
มิดชิด หรือมีแต่ไม่ครอบปิด หรือไม่มีน้ำแข็งรักษาความเย็น
ของอาหาร (ชะลอการเติบโตของจุลินทรีย์ก่อโรค) และนำ
ให้ชื่อเป็นลูกใหญ่มาผ่ากินเองดีกว่า

ทราบอย่างนี้แล้วก็อย่าตื่นตระหนก แต่ต้องระมัด
ระวังโดยเพิ่มเวลาในการล้างทำความสะอาดให้มากขึ้น
ก็จะทำให้ปริมาณสารตกค้างลดลงได้ หรือสนับสนุน
เกษตรกรที่เพาะปลูกด้วยวิถีอินทรีย์ก็เป็นทางออกที่
ปลอดภัย ชัวร์! •

ขอขอบคุณข้อมูลจาก “วารสารฉลาดซื้อ”

แบงก์ชาติรุก ‘เปิดศูนย์ฯ’ รับสารพัดเรื่องร้องเรียนทางการเงิน

ธปท.ภาคใต้ เปิดศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาทางการเงิน ปกป้องคุ้มครองผู้บริโภค พร้อมเสริมอาวุธทางปัญญาเรื่องสิทธิ และเรียนรู้เงื่อนไขที่แฝงเร้นของการทำงานธุรกรรมทางการเงิน

“ปัญหาประชาชนไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างทั่วถึง ประชาชนไม่มีความรู้ในบริการและผลิตภัณฑ์ทางการเงินของสถาบันการเงิน ประชาชนไม่ทราบถึงภัยจากการใช้บริการทางการเงินนอกระบบ หรือปัญหาที่เป็นรูปธรรม เช่น สถาบันการเงินไม่ปล่อยสินเชื่อ เป็นหนี้เสียต้องการปรับโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินติดตามทวงถามหนี้ไม่เหมาะสม สถาบันการเงินอนุมัติสินเชื่อฟัวงการขายประกัน สถาบันการเงินคิดค่าธรรมเนียมไม่เป็นธรรม เข้าไม่ถึงบริการทางการเงิน ต้องการสินเชื่อแต่ติดเครดิตบูโรหรือถูกมิถจาชืพหลอกลวง”

ด้วยสารพันปัญหาข้างต้น ธนาครแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ จึงเปิดศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาทางการเงินขึ้น ตั้งแต่วันที่ 2 ก.พ. 2554 เพื่อรับแจ้งปัญหาจากประชาชนที่ประสบจากการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน ประสานงานกับสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการปล่อยสินเชื่อ การปรับโครงสร้างหนี้ การยึดอายุหนี้และผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับองค์การทางการเงินที่สำคัญ เช่น สถาบันคุ้มครองเงินฝาก บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ(เครดิตบูโร) บริษัทประกันภัยสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)

นายสัญญา จันทดี ผู้บริหารส่วน ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงิน กล่าวว่า ธปท. ทำหน้าที่ตรวจสอบสถาบันการเงินมาตลอด จนปี พ.ศ.2519 มีหน่วยกำกับสถาบันการเงินที่ดูแลปัญหาในอดีต คือ การเรียกเก็บปากถุงเข้ากระเป๋า ก็ลงไปตรวจสอบ เป็นบทบาทที่มีมานาน ช่วงหลังตั้งเป็นสำนักงานใหญ่ที่กทม. ดูแลธนาคารต่างๆกระจายตามคนที่ดูแล ต่อมาตั้งแต่ พ.ศ.2552 ตั้งเป็นศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาการปล่อยสินเชื่อ (ศปส.) เพราะธนาคารไม่ปล่อยกู้ให้ลูกหนี้ เพราะเศรษฐกิจชะลอตัว ต่อมาปีนี้ขยายมาภูมิภาค ขอนแก่น หาดใหญ่ เชียงใหม่ “สำหรับหาดใหญ่มีการรับเรื่องร้องเรียนมาตลอด จนปีนี้ยกฐานะเป็นศูนย์เพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัวมากขึ้น ปัญหาที่ร้องเรียนเข้ามามีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจ เช่น ช่วงแรกเป็นเรื่องการเรียกเงินปากถุงเข้าส่วนตัวเมื่อเราไปกู้เงิน ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำก็กู้เงินไม่ได้ หรือช่วงหนี้เอ็นพีแอลเยอะ ก็ให้เราปรับปรุงโครงสร้างหนี้ บางช่วงเป็นเรื่องกลโกง หรือเงินด่วน การกู้เงินนอกระบบ เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตรา แต่ในส่วนหนี้นอกระบบก็จะแนะนำให้เขาไปที่ตำรวจ เพราะเราไม่ได้ดูเรื่องหนี้นอกระบบ” นายสัญญา กล่าว

งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการทางการเงิน มีตั้งแต่ พ.ร.บ.ธนาคร 2505 มีส่วนกำกับสถาบันการเงิน ทำหน้าที่ตรวจสอบสาขาสถาบันการเงินพาณิชย์ เมื่อมีปัญหาระหว่างประชาชนกับธนาคารถ้ายุติไม่ได้ก็มาร้องเรียนเราก็จัดการให้ เมื่อก่อนดูแลสถาบันการเงิน โดยออกกฎกำกับดูแล แต่ปัจจุบันธุรกรรมการเงินมีหลายรูปแบบเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นช่องว่างระหว่างผู้ใช้ และสถาบันการเงิน ทำให้มีการร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น สิ่งที่ยากจะแนะนำประชาชน คือ ให้ใส่ใจเกี่ยวกับรายละเอียดเงื่อนไขในสัญญา การค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และสิทธิของประชาชนในฐานะผู้บริโภค และหากมีปัญหาที่เกิดจากการบริการใดๆ ผู้บริโภคสามารถติดต่อกับผู้จัดการธนาคารนั้นๆ ในเบื้องต้น เพื่อร้องเรียนปัญหาต่างๆ หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงค่อยนำข้อมูลหลักฐานต่างๆ มาร้องเรียนกับทาง ธปท. และที่สำคัญคือ การเก็บเอกสารสัญญา ข้อมูล ใบเสร็จไว้ให้ครบถ้วนเพื่อความสะดวกในการดำเนินการ

ประชาชนในเขตพื้นที่ภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด สามารถติดต่อศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาทางการเงินในวันทำการเวลา 08.30-16.30 ที่อยู่ ธนาครแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ 472 ถ.เพชรเกษม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา โทร.074-272000 ต่อ 4567 และ 074-245860 โทรสาร 074-234701 อีเมล Finsouth@bot.or.th •

สัญญา จันทดี

ผู้ส่ง...ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค จังหวัดสงขลา

ชั้น 10 อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลงอรรถถวิ
(ใกล้คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม)
ม.สงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90120